

15

maja
niedziela / Sun
18:00

NFM, Sala Główna KGHM

Carl Orff – Carmina Burana

Marek Pijarowski – dyrygent

Olga Ksenicz – sopran

Piotr Łykowski – tenor

Michał Błocki – baryton

Cappella Cantorum z Chemnitz

Werner Haas – kierownictwo artystyczne

Chór Gaudium z Pragi

Vladislav Souček, Zdena Součková – kierownictwo artystyczne

Akademicki Chór Politechniki Wrocławskiej

Małgorzata Sapiecha-Muzioł – kierownictwo artystyczne

Kameralny Chór Piastuny

Ewa Grygar – kierownictwo artystyczne

Chór Chtopięcy NFM

Małgorzata Podzielny – kierownictwo artystyczne

**Orkiestra Symfoniczna Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego
we Wrocławiu**

Marcin Grabosz – kierownictwo artystyczne

C. Orff

PROGRAM:

Carl Orff (1895–1982) *Carmina Burana* [70']

1. Fortuna Imperatrix Mundi: O Fortuna
2. Fortuna Imperatrix Mundi: Fortune plango vulnera
- I Primo vere
3. Veris leta facies
4. Omnia sol temperat
5. Ecce gratum
6. Uf dem anger: Tanz
7. Uf dem anger: Floret Silva
8. Uf dem anger: Chrumer, gip die varwe mir
9. Uf dem anger: Swaz hie gat umbe
10. Uf dem anger: Were diu werlt alle min
- II In taberna
11. Estuans interius
12. Olim lacus colueram
13. Ego sum abbas
14. In taberna quando sumus

- III Cour d'amours
15. Amor volat undique
16. Dies, nox et omnia
17. Stetit puella
18. Circa mea pectora
19. Si puer cum puellula
20. Veni, veni, venias
21. In trutina
22. Tempus est iocundum
23. Dulcissime
24. Blanziflor et Helena: Ave formosissima
25. Fortuna Imperatrix Mundi: O Fortuna

**KONCERT W RAMACH MIĘDZYNARODOWEGO FESTIWALU
CHÓRALNEGO CHEMNITZ – PRAGA – WROCŁAW**

Współorganizacja:

Akademia Muzyczna im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu

AKADEMIA MUZYCZNA
im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu

Stowarzyszenie „NON IN SOLO PANE VIDIT HOMO”

Wrocław
miasto spotkań

Omówienie

Agata Adamczyk

Czy Carl Orff był kompozytorem jednego utworu? Z całą pewnością nie. Jednak jego *Carmina Burana* osiągnęła takie szczyty popularności, że sam autor uznał ją za swoje „dzieła wszystkie”. Bo któż nie słyszał monumentalnego *O Fortuna*? W filmach, serialach, trailerach, telewizyjnych show i reklamach część ta od wielu lat jest szeroko wykorzystywana. To właśnie *Fortuna Imperatrix Mundi* (*Fortuna Władczyni Świata*) wraz ze swym kapryśnym kołem jest ukrytą bohaterką kantaty scenicznej Orffa („Kołem toczy się Fortuna zła i nieżyczliwa, nasze szczęście w swoich trybach miażdży i rozrywa” – śpiewa chór).

W Wielki Czwartek 1934 roku Carl Orff otrzymał antologię średniowiecznej poezji zawierającą ponad dwieście dawnych pieśni i utworów poetyckich w języku tacińskim, pochodzących z XIII-wiecznego bawarskiego rękopisu – *Codex buranus*. Kodeks został spisany przez zakonników około 1230 roku, ale odnaleziono go w bawarskim opactwie dopiero sześć wieków później. Większość tekstów stanowią wiersze oraz pieśni goliardów i wagantów, tj. średniowiecznych bardów, wędrujących żaków, a także duchownych. Teksty te mają charakter moralizatorski, ale znajdziemy wśród nich również frywolne piosenki miłosne, utwory taneczne czy biesiadne. Przecież w targanej wojnami i doświadczanej kłęskami nieurodzaju Europie biesiadowanie stanowiło jeden z najważniejszych elementów życia, który celebrowano z prawdziwym namaszczeniem. Tytuł *Carmina Burana*, czyli *Pieśni z Beuern*, pochodzi z XIX wieku. Został on nadany przez Johanna Andreasa Schmellera, który w 1847 roku przygotował utwory do wydania. Właśnie to wydanie, jakie w latach 30. XX wieku otrzymał Orff, zainspirowało kompozytora do stworzenia kantaty. Z pomocą młodego studenta prawa Micheala Hoffmanna – mitośnika łaciny i greki – wybrał 24 poematy, z których stworzył libretto (głównie po łacinie, z kilkoma wersami w staroniemieckim i starofrancuskim). Co najbardziej zachwyciło Orffa w tych tekstach? Jak sam powiedział „zaraźliwa rytmika i żywiołowość wierszy, jak i muzyczność języka tacińskiego z jego szerokim wykorzystaniem

samogłosek”. Wspomniana rytmika stanowiła dla twórcy element najistotniejszy. Nie bez kozery był on autorem metody wychowania muzycznego dzieci wykorzystującej grę na prostych instrumentach perkusyjnych. Wydaje się, że właśnie ta rytmiczna żywiołowość do dziś przyciąga słuchaczy. Warto podkreślić jest również to, że kompozytor, nawiązując do muzyki wieków średnich, pominął ich duchowość i ascezę, by uwypuklić sferę ludyczną, do czego z pewnością skłoniła go frywolna treść tekstów. „Catość była gotowa w przeciągu kilku tygodni. Miałem całą muzykę w głowie” – opowiadał później Orff. Premiera dzieła, która odbyła się 8 czerwca 1937 roku we frankfurckiej operze, odniosła ogromny sukces. Dyrygował Bertil Wetzelsberger, reżyserował Oskar Wälterlin.

Dwadzieścia pięć ustępów domkniętych z obu stron najpopularniejszą częścią chóralną *O Fortuna* podzielonych zostało na trzy segmenty (dodatkowo poprzedzonych prologiem *Fortuna Imperatrix Mundi*): 1. *Primo Vere* (*Wiosna*) opiewa uroki budzącej się przyrody, a co za tym idzie, rodzącego się pragnienia miłości. 2. *In taberna* (*W gospodzie*) to pieśni, które stawia radość płynącą z biesiadowania („pije kmiotek, pije lekarz, pije rycerz, pije hycel, pije sędzia, pije piekarz, pije przeor, pije szpicel...”) i cielesnych uciech. Szczególne wrażenie wywołuje pieśń łabędzia opiekanego na rożnie („Na rożnie mnie obracają, ogniem żywym przypiekają, potem do stołu podają. [...] Na półmisku leżę stęgły, pływać w sosie nie ma kędy, w koto wyszczerzone zęby”). 3. *Cour d'amours* (*Dwór miłości*) stawia ziemską miłość we wszystkich jej wymiarach – subtelna, cierpiąca, namiętna, wzbudzająca czysto fizyczne pożądanie oraz wyrachowaną. W finale powraca *O Fortuna*.

Dzieło przeznaczone jest na bardzo rozbudowany aparat wykonawczy: solistów (baryton, tenor, sopran), chór chłopięcy, chór mieszany podzielony wewnątrznie na osiem, a miejscami na dziesięć głosów, dwa fortepiany oraz orkiestrę symfoniczną powiększoną (a jakże!) o sekcję instrumentów perkusyjnych.

Marek Pijarowski

Studiował na Akademii Muzycznej we Wrocławiu, Hochschule für Musik und Darstellende Kunst w Wiedniu, a także u A. Jansonsa w Weimerze. W latach 1981–2001 był dyrektorem naczelnym i artystycznym Filharmonii Wrocławskiej oraz dyrektorem artystycznym Festiwalu Polskiej Muzyki Współczesnej we Wrocławiu. W latach 2002–2005 był dyrektorem artystycznym Filharmonii Łódzkiej oraz pierwszym dyrygentem Filharmonii Krakowskiej. Od sezonu 2007/2008 jest szefem Orkiestry Filharmonii Poznańskiej. Prowadzi klasę dyrygentury na Akademii Muzycznej we Wrocławiu i na Uniwersytecie Muzycznym w Warszawie. Współpracował ze wszystkimi orkiestrami filharmonicznymi i radiowymi w Polsce. Występował w większości krajów europejskich, a także na Kubie, w USA, Kanadzie, Korei Południowej, Chinach i Meksyku.

Olga Ksenicz, fot. archiwum artystki

Olga Ksenicz

Absolwentka Wydziału Wokalnego Akademii Muzycznej we Wrocławiu w klasie P. Łykowskiego, obecnie adiunkt macierzystego wydziału (od 2007 roku prowadzi samodzielną klasę śpiewu solowego). Współpracowała m.in. z Warszawską Operą Kameralną, Filharmonią Wrocławską (obecnie Narodowe Forum Muzyki), Filharmonią Dolnośląską w Jeleniej Górze, Orkiestrą Symfoniczną Filharmonii Śląskiej w Katowicach, zespołami Filharmonii Częstochowskiej i Filharmonii Koszalińskiej oraz z Teatrem im. J. Kochanowskiego w Opolu. Występowała pod kierunkiem takich dyrygentów, jak M.J. Błaszczyk, J. Kraszewski, R. Silva oraz J. Swoboda. Repertuar wokalistki obejmuje szerokie spektrum utworów od renesansu po współczesność, ze szczególnym naciskiem na muzykę oratoryjno-kantatową baroku i klasycyzmu, zwłaszcza włosko- i niemieckojęzycznego kręgu kulturowego.

Piotr Łykowski

W latach 1970–1988 chórzysta „Poznańskich Stowików” S. Stuligrosza. W roku 1989 ukończył Wydział Wokalny Akademii Muzycznej we Wrocławiu w klasie śpiewu E. Sądziaka. W 3. Konkursie Sztuki Wokalnej im. A. Sari w Nowym Sączu (1988) zdobył pierwszą nagrodę i trzy wyróżnienia specjalne (m.in. za wirtuozerię). Doskonalił swoje umiejętności na wielu kursach interpretacyjnych i mistrzowskich w kraju i za granicą. Zgodnie z typem swego głosu (kontratenor) specjalizuje się w wykonawstwie muzyki baroku, głównie kantatowo-oratoryjnej: ma w repertuarze ponad sto takich partii. Współpracuje z wieloma solistami i zespołami muzyki dawnej, orkiestrami kameralnymi i filharmoniami. Jest również cenionym artystą scen operowych. Zrealizował wiele nagrań radiowych, telewizyjnych i płytowych. Jest nauczycielem śpiewu solowego na wrocławskiej Akademii Muzycznej oraz w PSM II st. we Wrocławiu. Od kilkunastu lat kieruje Kursem Interpretacji Muzyki Oratoryjnej i Kantatowej we Wrocławiu. Współtwórca i dyrektor artystyczny Międzynarodowego Konkursu Wokalnego im. A. Hiolskiego w Kudowie-Zdroju. Od 2013 roku Prezes Polskiego Stowarzyszenia Pedagogów Śpiewu.

Michał Błocki

Ukończył studia licencjackie w zakresie filozofii na Uniwersytecie Łódzkim (2009) oraz studia magisterskie na wydziale wokalnno-aktorskim Akademii Muzycznej w Łodzi. Obecnie kontynuuje naukę na specjalizacji pieśniarsko-oratoryjnej na Akademii Muzycznej we Wrocławiu w klasie B. Makala. Zadebiutował jako Frank w studenckim przedstawieniu *Zemsta nietoperza* J. Straussa (Teatr Muzyczny w Łodzi, 2012). Występował również jako Basilio w *Cyruliku sewilskim* G. Rossiniego i jako tytułowy bohater w *Aleko* S. Rachmaninowa. Brał udział w wielu kursach mistrzowskich, m.in. u takich artystów, jak S. Leiferkus czy J. Artysz. Współpracował z takimi dyrygentami, jak E. Salmieri, M. Wolniewski, M. Kocimski. Od wielu lat śpiewa również w chórach, współpracując m.in. z Filharmonią Łódzką, Teatrem Wielkim w Łodzi czy Operą Wrocławską. Ma na swoim koncie udział w wielu koncertach, spektaklach i recitalach. W swoim repertuarze ma kilkanaście solowych i kilkadziesiąt chóralnych partii wokalnych.

Michał Błocki, fot. Adriana Pietrzkiwicz

Cappella Cantorum z Chemnitz

Powstały w 2009 roku chór żeński Cappella Cantorum to wciąż młody zespół na chóralnej estradzie Chemnitz. Jego celem jest prezentacja ambitnych utworów chóralnych – klasycznych i nowoczesnych. Prestiżowa sala Schlossbergmuseum daje zespołowi znakomite warunki akustyczne do odbywania prób.

Chór Gaudium z Pragi

Chór powstał w 1988 roku i został założony przez V. Součka i Z. Součkovą, dwoje chórmistrzów, którzy prowadzą ten zespół po dziś dzień. Trzon zespołu pierwotnie stanowili przede wszystkim byli członkowie chóru dziecięcego Radost-Praha. Obecnie zespół liczy 50 śpiewaków; regularnie koncertuje oraz uczestniczy w festiwalach chóralnych zarówno w Pradze, jak i w całej Republice Czeskiej. Często odbywa tournée zagraniczne oraz organizuje koncerty zagranicznych chórow w Pradze. Repertuar zespołu obejmuje utwory różnych gatunków, od muzyki sakralnej renesansu i barokowej polifonii po autorów współczesnych, w tym klasyczne arcydzieła chóralne, muzykę gospel i twórczość ludową. Zespół nagrał liczne płyty CD. Śpiewacy chóru są członkami czeskiej organizacji Sokol, oddział Královské Vinohrady w Pradze. Gaudium Praha chętnie przyjmuje nowych członków, którzy chcą poświęcić część swojego czasu wolnego śpiewaniu pod kierunkiem kompetentnych i doświadczonych chórmistrzów.

Chór Gaudium, fot. archiwum zespołu

Akademicki Chór Politechniki Wrocławskiej

Chór istnieje już 45 lat. Zespół łączy wspólna pasja, jaką jest śpiew, a jego członkowie poświęcają bezinteresownie swój czas, by stworzyć dzieło będące źródłem niezwykłej satysfakcji płynącej z pozytywnej reakcji słuchaczy. Mimo rozmaitych zainteresowań, wykształcenia czy wieku, zespół stał się gronem przyjaciół. Jest zaliczany do czołowych polskich chórow akademickich, stanowiąc jedną z wizytówek kulturalnych Wrocławia. Zróżnicowany repertuar

chóru obejmuje wiele rodzajów, gatunków i stylów. W swoim dorobku posiada nagrania telewizyjne i płytowe. Współpracuje z wieloma dyrygentami, instytucjami kulturalnymi i festiwalami, wykonując bogaty repertuar muzyki oratoryjnej. Jest laureatem kilkudziesięciu nagród, wyróżnień i medali. Od 1974 roku jest organizatorem Festiwalu Barbórkowego Chórów Akademickich we Wrocławiu. Dyrygentem oraz kierownikiem artystycznym chóru jest Małgorzata Sapiecha-Muziot.

Akademicki Chór Politechniki Wrocławskiej, fot. archiwum zespołu

Kameralny Chór Piastuny

Kameralny Chór Piastuny powstał w 2005 roku. Działa przy Ośrodku Działań Społeczno-Kulturalnych Piast we Wrocławiu. Członkami zespołu są osoby w wieku 50+, których łączy pasja śpiewania. Większość członków chóru wywodzi się z Reprezentacyjnego Dolnośląskiego Zespołu Pieśni i Tańca „Wrocław”. Repertuar chóru jest zróżnicowany – zespół wykonuje pieśni religijne, kolędy oraz wiązanek pieśni patriotycznych i biesiadnych. W repertuarze zespołu znajdują się także pieśni ludowe, utwory klasyczne, wyjątki z oper i inne. Chór intensywnie koncertuje w kraju i za granicą. Od 2013 roku uczestniczy w Europejskim Projekcie Chemnitz – Praga – Wrocław. W 2015 roku wykonał *I Litanie Ostrobramską* S. Moniuszki w Pradze, brał także udział w Międzynarodowym Festiwalu Chórów i Orkiestr Lago di Garda we Włoszech. Jest dwukrotnym laureatem I nagrody w kategorii chórów Dolnośląskiego Przeglądu Zespołów Senioralnych. Kierownikiem zespołu jest H. Macała, a dyrygentem i kierownikiem artystycznym E. Grygar.

Orkiestra Symfoniczna Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu

Tworzą ją studenci studiów I stopnia oraz pierwszego roku studiów II stopnia, a praca w orkiestrze – obok indywidualnych zajęć w zakresie gry na instrumencie – jest jednym z najważniejszych obszarów kształcenia młodych instrumentalistów. Opiekę merytoryczną i organizacyjną nad zespołem sprawują władze Wydziału Instrumentalnego, powierzając kierownictwo orkiestry wybranym dyrygentom – pracownikom wrocławskiej Akademii Muzycznej. Koncerty orkiestry prowadzą nie tylko dyrydenci związani z wrocławską uczelnią, lecz także dyrydenci gościnni – zapraszani z różnych ośrodków polskich i zagranicznych. Wśród znakomitych dyrygentów współpracujących z zespołem wymienić należy G. Chmurę, J. Kaspszyka, J. Maksymiuka, K. Masura, M. Pijarowskiego i T. Strugałę. Akademicka Orkiestra Symfoniczna rokrocznie realizuje kilka dużych projektów, prezentując na różnych estradach muzycznych Wrocławia wielkie dzieła wokalnie-instrumentalne i instrumentalne. Zespół jest nie tylko największą formacją muzyczną uczelni, lecz także jej wizytówką.

PEŁNE BIOGRAMY ARTYSTÓW:

www.nfm.wroclaw.pl/repertuar/biogramy

Kameralny Chór Piastuny, fot. archiwum zespołu

Organizator:

Partner strategiczny:

Bank Polski

Złoty sponsor:

Partner wspierający:

NFM – instytucja kultury miasta Wrocławia, współprowadzona przez:

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

WROCŁAW 2016
Europejska Stolica Kultury